

Letno poročilo

2007

Povzetek

EVROPSKI NADZORNIK ZA
VARSTVO PODATKOV

Letno poročilo

2007

Povzetek

EVROPSKI NADZORNIK ZA
VARSTVO PODATKOV

Naslov: rue Wiertz 60 – B-1047 Bruselj
Urad: rue Montoyer 63, Bruselj, Belgija
E-pošta: edps@edps.europa.eu
Spletišče: www.edps.europa.eu
Tel. (32-2) 283 19 00
Faks (32-2) 283 19 50

***Europe Direct je služba za pomoč pri iskanju odgovorov na
vprašanja v zvezi z Evropsko unijo***

Brezplačna telefonska številka (*):

00 800 6 7 8 9 10 11

(*): Nekateri operaterji mobilne telefonije ne dovoljujejo vzpostavitev zveze s številkami 00 800 ali pa te klice zaračunavajo.

Veliko dodatnih informacij o Evropski uniji je na voljo na internetu.
Dostop je mogoč na strežniku Europa (<http://europa.eu>).

Kataloški podatki so navedeni na koncu te publikacije.

Luxembourg: Urad za uradne publikacije Evropskih skupnosti, 2008

ISBN 978-92-95030-73-2

© Evropske skupnosti, 2008
Reprodukcija je dovoljena z navedbo vira.

Uvod

To je povzetek četrtega letnega poročila o dejavnostih Evropskega nadzornika za varstvo podatkov (ENVP). To poročilo se nanaša na leto 2007, tretje leto delovanja ENVP kot nove institucije.

Peter Hustinx (nadzornik) in Joaquín Bayo Delgado (pomočnik nadzornika) sta začela opravljati svoji funkciji januarja 2004, namen je bila vzpostavitev neodvisnega organa za varstvo, ki se ukvarja z varstvom osebnih podatkov na ravni Evropske unije (EU). V skladu z Uredbo (ES) št. 45/2001 ⁽¹⁾ so glavne dejavnosti urada:

- nadzor obdelave osebnih podatkov s strani uprave EU; njegov namen je zagotoviti spoštovanje pravic in svoboščin posameznikov, katerih osebni podatki se obdelujejo (nadzor);
- svetovanje v zvezi z novimi zakonodajnimi predlogi EU, ki vpliva na varstvo podatkov (posvetovanje);
- sodelovanje z drugimi organi za varstvo podatkov, da se zagotovi visoka in dosledna raven varstva podatkov po vsej Evropi (sodelovanje).

Iz poročila je razvidno, da je bil na področju nadzora dosežen občuten napredek. Glede na to, da je bilo veliko pozornosti namenjene presoji rezultatov, sedaj v večini institucij in organov Skupnosti namenjajo več sredstev izpolnjevanju zahtev na področju varstva podatkov. Z rezultati smo lahko dokaj zadovoljni, vendar pa si bo treba še prizadevati za zares dosledno spoštovanje teh zahtev.

Na področju posvetovanja je bila posebej poudarjena potreba po skladnem in učinkovitem okviru o varstvu podatkov v prvem in tretjem stebru, toda rezultati niso bili vedno zadovoljivi. V poročilu je bilo tudi ugotovljeno, da se za posvetovanje z ENVP odločajo na vedno več različnih področjih politike.

V letu 2007 je bila podpisana lizbonska pogodba, ki naj bi omogočila boljše varstvo osebnih podatkov, v njej pa so tudi pravila za neodvisni nadzor. Nova pogodba predstavlja pomembno prelomnico v zgodovini EU, toda razumeti jo je treba tudi kot izziv. Temeljni zaščitni ukrepi iz pogodb morajo zaživeti tudi v praksi. To velja za primere, ko institucije in organi obdelujejo osebne podatke, pa tudi za primere, ko oblikujejo predpise in politike, ki bi lahko vplivali na pravice in svoboščine evropskih državljanov.

⁽¹⁾ Uredba (ES) št.45/2001 z dne 18.decembra2000 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah in organih Skupnosti in o prostem pretoku takih podatkov UL L 8, 12. 01. 2001, str. 1.

Dosežki v letu 2007

V letnem poročilu za leto 2006 so bili opredeljeni glavni cilji za leto 2007. Večina teh ciljev je bila v celoti ali delno uresničena.

- **Obseg mreže uradnih oseb za varstvo podatkov**

Mreža uradnih oseb za varstvo podatkov je postala popolnoma operativna, saj so v njene dejavnosti vključene vse institucije in organi. ENVP je še naprej močno podpiral in usmerjal razvoj delovnih mest uradnih oseb za varstvo podatkov ter poseben poudarek namenil novo imenovanim uradnim osebam.

- **Nadaljevanje predhodnega preverjanja**

Obseg predhodnega preverjanja obstoječih postopkov obdelave se je močno povečal, toda večina institucij in organov si bo morala še prizadevati za izpolnitev svojih obveznosti.

- **Pregledi in preverjanje**

ENVP je spomladi 2007 začel ocenjevati napredek v zvezi z izvajanjem Uredbe (ES) št. 45/2001. Pri tem so sodelovale vse institucije in organi. V poročilu so navedeni splošni in posamični rezultati (glej poglavje 2 Letnega poročila).

- **Videonadzor**

Na ravni EU in v posameznih državah članicah so bile opravljene preiskave izvajanja videonadzora, obravnavani pa so bili različni primeri, ki so se nanašali na posamezne institucije oziroma organe. Pridobljene izkušnje bodo služile kot podlaga za osnutek smernic, ki je v pripravi.

- **Horizontalna vprašanja**

V mnenjih o predhodnem preverjanju in odločbah o pritožbah ENVP redno analizira horizontalna vprašanja. Prvi dokumenti s smernicami za vse institucije in organe Skupnosti bodo objavljeni leta 2008. S pristojnimi organi so bile organizirane razprave o vprašanjih v zvezi s hrambo/ shranjevanjem zdravstvenih podatkov oziroma podatkov v zvezi z disciplinskimi ukrepi.

- **Posvetovanje v zvezi z zakonodajo**

ENVP je še naprej objavljajl mnenja o novih zakonodajnih predlogih in poskrbel tudi za ustrezno nadaljnje spremljanje. Njegova svetovalna vloga zajema široko paleto področij, temelji pa na sistematičnem pregledu in izboru prednostnih nalog.

- **Varstvo podatkov v okviru tretjega stebra**

Posebna pozornost je bila namenjena razvoju splošnega okvira za varstvo podatkov v tretjem stebri ter predlogom glede čezmejne izmenjave osebnih podatkov. Učinek je bil v obeh primerih, žal, le omejen.

- **Obveščanje o varstvu podatkov**

ENVP je odločno podprl nadaljnje ukrepanje v zvezi z “londonsko pobudo”, katere cilj je “obveščanje o varstvu podatkov in izboljšanje njegove učinkovitosti”.

- **Poslovník**

Poslovník bo sprejet leta 2008. Pri oblikovanju različnih internih priročnikov je bil dosežen viden napredek.

- **Upravljanje virov**

Upravljanje finančnih in človeških virov je boljše (prenovitev strukture proračuna, notranji predpisi za ocenjevanje osebja, razvoj politike usposabljanja). K izboljšavam sta prispevala tudi izvedba notranjega nadzornega sistema ter imenovanje uradne osebe za varstvo podatkov.

Cilji za leto 2008

Za leto 2008 so bili izbrani glavni cilji, ki so navedeni v nadaljevanju. Doseženi rezultati bodo predstavljeni v naslednjem letnem poročilu.

- **Podpora mreži uradnih oseb za varstvo podatkov**

Uradne osebe za varstvo podatkov znotraj institucij bodo tudi v prihodnje uživale močno podporo, zlasti v okviru nedavno ustanovljenih agencij. ENVP bo spodbujal tudi njihovo nadaljnjo izmenjavo strokovnega znanja in najboljših praks.

- **Vloga predhodnega preverjanja**

Predhodno preverjanje obstoječih postopkov obdelave bo v večini institucij in organov zaključeno. Poseben poudarek bo namenjen izvajanju priporočil.

- **Horizontalne smernice**

V zvezi z zadevnimi vprašanji, s katerimi se srečuje večina institucij in organov (npr. obdelava podatkov v zvezi z zdravstvenim stanjem, zagotavljanje dostopa posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, videonadzor), bodo pripravljene smernice.

- **Ocena skladnosti**

Še naprej se bo ocenjevala skladnost z Uredbo (ES) št. 45/2001, v vedno večjem obsegu pa se bodo izvajali tudi pregledi na kraju samem. Objavljena bo tudi splošna politika na področju pregledovanja.

- **Obsežni sistemi**

ENVP bo tudi v prihodnje skupaj z nacionalnimi nadzornimi organi izvajal usklajen nadzor zbirke Eurodac ter razvijal strokovno znanje, ki bo v bližnji prihodnosti potrebno za nadzor drugih obsežnih sistemov, kot sta SIS II in VIS.

- **Mnenja o zakonodajnih predlogih**

ENVP bo še naprej pravočasno objavljajl mnenja oziroma pripombe o novih zakonodajnih predlogih, in sicer na osnovi sistematičnega pregleda pomembnih zadev in prednostnih nalog, ter poskrbel tudi za ustrezno nadaljnje spremljanje.

- **Lizbonska pogodba**

ENVP bo tudi v prihodnje spremljal razvoj dogodkov v zvezi z lizbonsko pogodbo ter skrbno preučeval njen vpliv na varstvo podatkov, po potrebi pa v zvezi z njim tudi svetoval.

- **Obveščanje preko spleta**

ENVP namerava posodobiti razpoložljive informacije na spletnem mestu, dodati nove in še izboljšati elektronsko glasilo.

- **Poslovník**

ENVP bo sprejel in objavil poslovnik, v katerem bodo zajete njegove različne vloge in dejavnosti. Za vse zainteresirane bodo na spletnem mestu na voljo praktična orodja.

- **Upravljanje virov**

ENVP bo uskladjal in dodatno razvil določene dejavnosti v zvezi s finančnimi in človeškimi viri ter izboljšal druge interne delovne postopke.

Nadzor

Ena od glavnih vlog ENVP je neodvisno nadzorovati postopke obdelave, ki jih izvajajo institucije ali organi Skupnosti. Pravni okvir predstavlja Uredba (ES) št. 45/2001, ki opredeljuje številne obveznosti za tiste, ki podatke obdelujejo, in hkrati številne pravice posameznikov, katerih osebni podatki se obdelujejo.

O obdelavah osebnih podatkov, ki ne predstavljajo posebnega tveganja za posameznike, na katere se osebni podatki nanašajo, se obvesti uradno osebo za varstvo podatkov zadevne institucije ali organa. Če obdelava osebnih podatkov predstavlja posebno tveganje za posameznike, katerih osebni podatki se obdelujejo, jo mora ENVP predhodno preveriti. ENVP nato odloči o tem, ali je obdelava skladna z uredbo.

Dejavnosti v okviru izvajanja nadzorne naloge, ki jih vodi pomočnik nadzornika, vključujejo: svetovanje in pomoč uradnim osebam za varstvo podatkov, predhodno preverjanje tveganih postopkov obdelave, opravljanje poizvedb in obravnava pritožb. V okvir te naloge sodita tudi priprava referenčnih dokumentov in stališč ter nadzor centralne enote Eurodac.

Glavna dejavnost ENVP v okviru nadzorne naloge leta 2007 je bilo še naprej **predhodno preverjanje**.

Kot je bilo navedeno že v letnih poročilih za leti 2005 in 2006, je ENVP vseskozi spodbujal uradne osebe za varstvo podatkov, naj mu pošiljajo več uradnih obvestil o predhodnem preverjanju. Rok (pomlad 2007) za oddajo uradnih obvestil, ki naj bi jih ENVP predhodno preveril – gre za naknadne primere – je bil določen zato, da bi s tem spodbudili institucije in organe Skupnosti, naj si še bolj prizadevajo v celoti izpolnjevati svoje obveznosti glede uradnega obveščanja. Število uradnih obvestil se je nato občutno povečalo.

Leta 2007 je ENVP prejel 101 uradno obvestilo in v zvezi z njimi pripravil **90 mnenj o predhodnem preverjanju** ⁽²⁾. To število primerov (101), za katere je bilo izdano uradno mnenje, pomeni 77,19-odstotno povečanje dela v zvezi s predhodnim preverjanjem v primerjavi z letom 2006. Ta delovna obremenitev je zagotovo povezana z rokom, tj. do pomladi 2007.

Samo 11 od navedenih primerov je bilo **“pravih” primerov predhodnega preverjanja**, kar pomeni, da so zadevne institucije pred izvedbo postopka obdelave upoštevale ustrezen postopek glede predhodnega preverjanja. Poleg navedenega 101 primera predhodnega preverjanja, o katerih je objavil mnenje, je ENVP obravnaval tudi 31 primerov, ki jih ni bilo treba predhodno preverjati: 11 jih je namreč sodilo v kategorijo elektronskega spremljanja.

Kar zadeva **časovno obremenitev** ENVP in drugih organov Skupnosti, se je število dni, ki jih ENVP potrebuje za pripravo mnenja, v primerjavi z letom 2006 za en dan zmanjšalo (leta 2007 je bilo povprečje 56,9 dni); glede na to, da je uradnih obvestil vse več in da so vse bolj

⁽²⁾ ENVP je prejel 101 uradno obvestilo, vendar jih je od tega 15 (poslal jih je OLAF) obravnaval skupaj, in sicer iz praktičnih razlogov, saj so bili v nekaterih primerih nameni isti. Zato je bilo prejeto 101 uradno obvestilo, objavljenih pa je bilo 90 mnenj.

kompleksna, je to zelo zadovoljiv rezultat. Tudi število dodatnih dni v primerih, ko je ENVP zaprosil za podaljšanje rokov, je skoraj za en dan manjše kot leta 2006. Čeprav se lahko rok za odgovor podaljša vse do dveh mesecev, je ENVP zanj običajno potreboval manj kot mesec dni.

ENVP je zaskrbljen, ker institucije in organi potrebujejo preveč časa za zbiranje informacij. Zato jih ponovno opozarja na obveznost, da z njim sodelujejo in mu posredujejo zahtevane informacije.

Primeri naknadnega predhodnega preverjanja ⁽³⁾ so se v letu 2007 nanašali predvsem na naslednja vprašanja: zdravstvene podatke, ki jih obdelujejo institucije in organi, postopek zaposlovanja osebja in izbira kandidatov (zlasti postopek certificiranja in potrditveni postopek, postopek v zvezi z zgodnjo upokojitvijo), postopke v okviru OLAF, kartoteke socialnih služb ter elektronsko spremljanje.

V okviru pravega predhodnega preverjanja je bilo leta 2007 veliko pozornosti posvečene sistemom za upravljanje delovnega časa v Evropski komisiji.

Kar zadeva nadaljnje ukrepanje v zvezi z mnenji o predhodnem preverjanju, je ENVP leta 2007 zaključil 38 primerov, kar je več kot dvakrat več v primerjavi z letom 2006, razlog za to pa je nedvomno v sistematičnem nadaljnjem spremljanju priporočil, ki jih je izdal ENVP.

V okviru projekta predhodnega preverjanja, ki ga je ENVP izvedel leta 2007, se je izkazalo, da so številne uradne osebe za varstvo podatkov zaradi **spomladanskega roka** predložile mnogo več uradnih obvestil, in sicer zlasti v prvem delu leta. Še vedno pa bi bilo mogoče zelo skrajšati čas, ki ga institucije in agencije potrebujejo, da ENVP posredujejo dodatne informacije, za katere ta zaprosi.

Zato bodo v letu 2008 prizadevanja usmerjena predvsem v naslednje:

- institucije bi morale v letu 2008 zaključiti svoje postopke naknadnega obveščanja, podobno bi morale v tej smeri ukrepati tudi agencije;;
- spremljanje priporočil bo še naprej potekalo sistematično, in sicer na podlagi informacij s strani upravljavca, dopolnjeno pa bo tudi s pregledi na kraju samem. Uradne osebe za varstvo podatkov bodo morale v celoti izvajati postopke uradnega obveščanja, v polni meri pa bo treba spoštovati tudi obveznost uradnega obveščanja ENVP o pravih primerih predhodnega preverjanja pred začetkom postopka obdelave.

Leta 2007 je ENVP prejel 65 **pritožb**, 29 od teh je sprejel v postopek in nadalje preučil. Velika večina prejetih pritožb ne spada v nadzorne pristojnosti ENVP, na primer zato, ker se nanašajo izključno na obdelavo osebnih podatkov na ravni držav članic (ta je v pristojnosti nacionalnih organov za varstvo podatkov). Primeri, ki so bili sprejeti v postopek, so se nanašali predvsem na naslednje: prekomerno zbiranje podatkov o obiskovalcih, dostop do podatkov, posredovanje in kopiranje elektronskih sporočil, zahteve po podatkih s kreditnih kartic, obdelava občutljivih podatkov, pravica do popravka in obveznost zagotavljanja informacij.

⁽³⁾ "Naknadno" predhodno preverjanje se nanaša na postopke obdelave, ki so se začeli pred imenovanjem ENVP ter pomočnika nadzornika (17. januarja 2004) in torej niso mogli biti preverjeni pred začetkom.

ENVP in **evropski varuh človekovih pravic** sta leta 2006 podpisala memorandum o soglasju, da bi se s tem izognili nepotrebnemu podvajanju in zagotovili dosledno obravnavo vprašanj o varstvu podatkov v pritožbah. V praksi se je izkazalo, da je memorandum, kadar je bilo to potrebno, koristen pripomoček k izmenjavi informacij med obema uradoma.

V letu 2007 so bile opravljene številne **preiskave** na različnih področjih. ENVP je moral posebno pozornost posvetiti dvema preiskavam, in sicer v zvezi z revizijo varnosti v okviru OLAF ter vlogo Evropske centralne banke (ECB) v zadevi SWIFT ⁽⁴⁾.

Prva se je nanašala na dejavnosti obdelave podatkov, pri katerih se uporablja ista informacijska infrastruktura. ENVP se je odločil za varnostno inšpekcijo ter horizontalno analizo varnostnih ukrepov OLAF. V priporočilih je določil smernice in nato ugotovil, da so bili v okviru OLAF v zvezi z njihovimi sistemi in uporabniškimi programi IT izvedeni izredno dobri varnostni ukrepi.

V zvezi z drugo zadevo pa je ENVP februarja 2007 izdal mnenje, v katerem se je osredotočil na vlogo ECB kot nadzornice, uporabnice in oblikovalke politik. Poleg tega je od glavnih institucij Evropske skupnosti zahteval pojasnila glede plačilnih sistemov in pogodbenih odnosov v povezavi s SWIFT. ENVP je na podlagi pridobljenih informacij zadevnim institucijam Skupnosti priporočil, naj zagotovijo, da bodo imeli njihovo osebje ter drugi posamezniki, s katerimi so v pogodbenih odnosih, na voljo ustrezne informacije. Napredek na tem področju se bo v letu 2008 pozorno spremljal.

ENVP je še naprej svetoval glede **upravnih ukrepov**, ki so jih v zvezi z obdelavo osebnih podatkov predvideli v institucijah in organih Skupnosti. Izpostavljena je bila vrsta ključnih vprašanj, med njimi o določitvi obdobja hrambe za nekatere vrste primerov, strateških dokumentih v zvezi s spletom, preiskovalnih postopkih glede goljufij in korupcije, izmenjavi informacij, izvedbenih pravil v zvezi z varstvom podatkov ter uporabi nacionalne zakonodaje o varstvu podatkov.

ENVP se je še naprej ukvarjal s pripravo **smernic glede videonadzora**, s katerimi naj bi institucijam in organom zagotovil praktična navodila glede skladnosti s pravili o varstvu podatkov pri uporabi sistemov za videonadzor. V državah članicah EU je spomladi leta 2007 s pomočjo organov za varstvo podatkov opravil mednarodno raziskavo; ta je zajela pravila za varstvo podatkov, ki so v uporabi po vsej EU pri izvajanju videonadzora. ENVP je mnenje podal tudi v zvezi s tremi zaprosili za svetovanje glede videonadzora, ki sta mu jih poslali uradni osebi za varstvo podatkov iz dveh institucij. V vseh treh primerih je šlo za uporabo videotehnologije za namene, ki niso bili povezani z varnostjo.

V letu 2007 se je nadaljeval skupni nadzor sistema **Eurodac** v sodelovanju z nacionalnimi organi za varstvo podatkov. Septembra 2006 je ENVP začel s poglobljeno varnostno revizijo; novembra 2007 pa je bilo predstavljeno zaključno revizijsko poročilo.

⁽⁴⁾ Združenje za svetovne finančne telekomunikacije med bankami

V skladu z dogovorom med ENVP in Evropsko agencijo za varnost omrežij in informacij je slednja vzpostavila stike z nacionalnimi strokovnjaki in svetovala glede metodologije revizije varnosti. ENVP je podprl sklepe in priporočila. Predvsem je bilo ugotovljeno, da prvotni varnostni ukrepi v zvezi z Eurodac pa tudi njihovo izvajanje v prvih štirih letih delovanja sistema vseskozi zagotavljajo visoko raven varstva. V nekaterih delih sistemov in na področju organizacijske varnosti pa se še vedno pojavljajo pomanjkljivosti, ki jih bo treba popraviti.

Posvetovanje

ENVP je tudi v letu 2007 opravljal nalogo svetovalca glede zakonodajnih predlogov EU in drugih z njimi povezanih dokumentov.

V okviru svojih dejavnosti je obravnaval tudi **prihodnji pravni okvir za varstvo podatkov**, ki mu je posvetil več pozornosti kot v prejšnjih letih.

ENVP je veliko pozornosti namenil zlasti predlogu okvirnega sklepa o varstvu osebnih podatkov, obdelanih v okviru policijskega in pravosodnega sodelovanja v kazenskih zadevah.

Drugi dokument, ki ga je obravnaval ENVP, je bilo sporočilo Komisije o izvajanju direktive o varstvu podatkov; v mnenju o tem sporočilu je zapisal, da bodo dolgoročno verjetno nujno potrebne spremembe, in predlagal, da bi o njih začeli razmišljati čimprej. ENVP se je ukvarjal tudi z Lizbonsko pogodbo, ki bo pomembno vplivala na varstvo podatkov.

ENSP je začel preučevati možnost, da bo v prihodnosti treba pripraviti poseben pravni okvir za varstvo podatkov na področju tehnologije za **radiofrekvenčno identifikacijo** (RFID). To posebno področje je nekaj popolnoma novega in bi lahko bistveno vplivalo na našo družbo in varstvo temeljnih pravic, npr. pravice do zasebnosti in pravice do varstva podatkov.

ENVP je bil v letu 2007 dejaven tudi na različnih področjih, ki prispevajo k razvoju “**družbe nadzorovanja**”. Ta vključujejo nove instrumente, ki organom kazenskega pregona omogočajo zbiranje in obdelavo osebnih podatkov, povečano uporabo biometričnih podatkov in RFID ter pretok podatkov v svetovnem merilu, ki postaja vse intenzivnejši.

ENVP je v letu 2007 izdal **dvanajst mnenj** o zakonodajnih predlogih EU. Poleg tega je za posredovanje večkrat uporabil tudi druge instrumente, na primer pripombe. Ta izbira instrumentov pa ne pomeni strukturnega premika v njegovem pristopu.

ENVP je pojasnil, da je cilj njegovega sodelovanja v zakonodajnem procesu EU doseči, da se pred sprejetjem zakonodajnih ukrepov primerno preučijo njihovi vplivi na zasebnost in varstvo podatkov. Te mora ustrezno upoštevati tudi Komisija v oceni vplivov.

Pregled predvidenih nalog

Decembra 2007 je bil na spletni strani ENVP objavljen **pregled predvidenih nalog za leto 2008** (drugi letni pregled). Glavne točke so podobne kot v pregledu za leto 2007.

Iz priloge je razvidno, da področje delovanja ENVP zajema zelo različna politična področja. Navedeni predlogi se nanašajo na 13 različnih služb Komisije (ADMIN, EMPL, ENT, ESTAT, INFSO, JLS, MARKT, OLAF, RELEX, SANCO, SG, TAXUD in TREN).

Mnenja

Največ pomislekov na področju **svobode, varnosti in pravice** ("tretji steber", v okviru katerega je posredovanje ENVP zelo pomembno) zbuja novi predlogi instrumentov za poenostavitev shranjevanja in izmenjave podatkov med organi kazenskega pregona, ki naj bi bili sprejeti brez ustrezne predhodne ocene učinkovitosti obstoječih pravnih instrumentov. Novi instrumenti so pripravljani, ne da bi bili ustrezno izvedeni obstoječi instrumenti. Ta pomislek se nanaša zlasti na prenos Prümske pogodbe na raven EU in na evropski sistem evidence podatkov o potnikih.

Drugo vprašanje, ki mu je ENVP namenil osrednjo pozornost v mnenjih v zvezi s tretjim stebrom, se nanaša na dejstvo, da ni celovitega pravnega okvira za varstvo podatkov.

Tretje ključno vprašanje pa se nanaša na predpise EU, v katerih je določena obveznost držav članic, da ustanovijo nacionalne organe za opravljanje določenih nalog, hkrati pa hkrati pa lahko same odločajo glede pogojev za njihovo delovanje. To ovira izmenjavo informacij med državami članicami in vpliva na pravno varnost posameznikov, na katere se podatki nanašajo, pri prenosu teh podatkov med organi različnih držav članic.

Posebno vprašanje, ki ga je ENVP obravnaval v več mnenjih, je izmenjava informacij za namene kazenskega pregona s tretjimi državami .

Izdani sta bili dve mnenji v zvezi s ključnimi sporočili Komisije o **prihodnjem pravnem okviru za varstvo podatkov**. ENVP je v mnenju o izvajanju direktive o varstvu podatkov ⁽⁵⁾ navedel različne možnosti za spremembe, med njimi tudi interakcijo s tehnologijo. Tehnološke novosti nedvomno vplivajo na zahteve po učinkovitem pravnem okviru za varstvo podatkov. Med temi tehnološkimi novostmi je ključnega pomena RFID, ki jo/ga? je ENVP obravnaval v posebnem mnenju.

V letu 2007 je izdal še pet drugih mnenj, ki se med seboj razlikujejo, saj se nanašajo na različna politična področja, kot so carina, statistika, cestni promet, kmetijstvo in socialna varnost.

⁽⁵⁾ Mnenje z dne 25. julija 2007 o Sporočilu Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu o nadaljevanju delovnega programa za boljše izvajanje Direktive o varstvu podatkov, UL C 255, 27.10.2007, str.1.

Novosti

ENVP je v mnenju o sporočilu o izvajanju direktive o varstvu podatkov navedel pet vidikov prihodnjih sprememb in sicer:

- interaktivni sistemi;
- vpliv Lizbonske pogodbe;
- kazenski pregon;
- zasebnost in sodna pristojnost na svetovni ravni ter
- celovito izvajanje direktive.

Na tej podlagi bo pripravljen tudi program prihodnjih dejavnosti ENVP.

Z vidika interaktivnih sistemov je treba opozoriti na naslednje:

- družbeno življenje posameznikov se vse hitreje seli v digitalni svet, predvsem z uporabo aplikacij za izmenjavo osebnih podatkov;
- širitev podatkovnih centrov bi lahko pomenila konec osebnih računalnikov, kamor trenutno shranjujemo in kjer obdelujemo svoje podatke;
- prizadevanja EU na področju raziskav in razvoja (R&D) so dobra priložnost za vključitev zahtev s področja zasebnosti in varstva podatkov; načelo spoštovanja zasebnosti pri načrtovanju (*privacy by design*) bi moralo biti sestavni del teh pobud.

Pravni okvir EU se bo spremenil, ko bo začela veljati **Lizbonska pogodba**. To bo vplivalo tudi na svetovalne dejavnosti ENVP.

ENVP pa bo tudi dejavno sodeloval v razpravah o možnostih za spremembo direktive o varstvu podatkov oziroma jih bo občasno organiziral tudi sam.

Sodelovanje

Glavni forum za sodelovanje med organi za varstvo podatkov v Evropi je **Delovna skupina iz člena 29**. ENVP sodeluje v dejavnostih delovne skupine, ki je ključnega pomena za enotno uporabo in razlago splošnih načel Direktive 95/46.

Delovna skupina lahko izdaja mnenja o zakonodajnih predlogih in podobnih dokumentih; ta so zelo koristna, ker lahko opozarjajo na posebne točke, ki so pomembne z nacionalnega vidika. ENVP pozdravlja ta mnenja, h katerim je tudi dejavno prispeval, in ugotavlja, da so skladna z njegovimi. V letu 2007 so bila mnenja delovne skupine in ENVP zelo usklajena zlasti na področju skupnih konzularnih navodil o vizumih za diplomatska in konzularna predstavništva glede uvedbe biometričnih podatkov, pa tudi na področju prenosa podatkov o letalskih potnikih Združenim državam in uporabe evidence podatkov o potnikih za namene kazenskega pregona.

ENVP in delovna skupina sta tesno sodelovala pri analizi dveh velikih sistemov v okviru prvega stebra, tj. sistema za sodelovanje pri varstvu potrošnikov in informacijskega sistema za notranji trg.

Eden najpomembnejših elementov tega sodelovanja je nadzor varstva podatkov v zvezi z zbirko **Eurodac**, za katerega so pristojni nacionalni organi za varstvo podatkov in ENVP. Usklajevalna skupina za nadzor zbirke Eurodac, ki jo sestavljajo nacionalni organi za varstvo podatkov in ENVP, je julija 2007 izdala poročilo o prvem usklajenem kontrolnem pregledu sistema. Skupina ni odkrila nobenih znakov zlorab sistema Eurodac. Kljub temu pa je treba izboljšati nekatere vidike, kot je obveščanje posameznikov, na katere se podatki nanašajo.

ENVP mora sodelovati z nadzornimi organi za varstvo podatkov iz **tretjega stebra** EU. Prizadeva si zagotoviti visoko in dosledno raven varstva podatkov pri delu skupnih nadzornih organov v okviru schengenskega sistema, Europol, Eurojusta in Carinskega informacijskega sistema. V letu 2007 se je ukvarjal predvsem z dvema pomembnima temama: s predlogom okvirnega sklepa o varstvu podatkov v okviru tretjega stebra, ki ga je pripravila Komisija, in z izmenjavo podatkov med organi kazenskega pregona z vidika skladnosti z načelom dostopnosti. V letu 2007 je ENVP poleg tega dejavno sodeloval na treh sejah delovne skupine za policijo in pravosodje.

ENVP je sodeloval tudi na **evropski in na mednarodni konferenci** o varstvu podatkov in zasebnosti. Na slednji, ki je bila v Montrealu septembra 2007, se je osredotočil na številna vprašanja, s katerimi se ukvarjajo komisarji za varstvo podatkov in zasebnost, kot so javna varnost, globalizacija, zakonodaja in tehnologija, "povsod prisotna informatika" in "človeško telo kot nosilec podatkov". ENVP je vodil zaprto sejo komisarjev o londonski pobudi in sodeloval pri delavnici o globalizaciji.

Komuniciranje

Obveščanje in komuniciranje sta bili tudi v tem letu ključni dejavnosti strategije in vsakodnevnega dela institucije. Čeprav ne spadata med najpomembnejše naloge ENVP, ne smemo podcenjevati dejstva, da v praksi nanje bistveno vplivata.

V prvih letih delovanja urada si je ENVP v okviru svojih nalog na področju sporočanja zastavil jasen cilj, tj. doseči **prepoznavnost** na političnem zemljevidu EU. Po treh letih je mogoče opaziti pozitivne rezultate njegovih prizadevanj na tem področju; med drugim je bil ENVP v letu 2007 tudi eden izmed 50 nominirancev časopisa *European Voice* za nagrado Evropejec leta.

Bil je eden najpomembnejših avtorjev “**londonske pobude**”, s katero naj bi dosegli večjo učinkovitost sporočanja o varstvu podatkov in samega varstva podatkov; nato pa je februarja 2007 dejavno sodeloval na delavnici o komuniciranju, ki ga je organiziral francoski organ za varstvo podatkov (CNIL – Commission nationale de l’informatique et des libertés). Med pomembne rezultate te delavnice spada vzpostavitev mreže uradnikov za komuniciranje, ki bo omogočala izmenjavo najboljših praks med organi za varstvo podatkov in izvedbo posebnih projektov.

ENVP je tudi v letu 2007 namenil veliko časa in prizadevanj **govorom** in podobnim dejavnostim, ki jih je pripravil v sodelovanju z različnimi institucijami in državami članicami; govoril je o svojem poslanstvu in si prizadeval za boljšo ozaveščenost glede vprašanj v zvezi z varstvom podatkov. Poleg tega je sodeloval v približno dvajsetih **pogovorih** z novinarji časopisov, televizijskih postaj ali elektronskih medijev iz različnih držav članic ali tretjih držav. Sprejemal je tudi **obiske skupin študentov**, ki se usposablajo na področju varstva podatkov in/ali vprašanj v zvezi z varnostjo na področju informatike.

Tiskovna služba je obravnavala približno 160 **zahtevkov za podatke** in posvetovanje, ki so jih vložili različni posamezniki in zainteresirane strani.

Da bi dosegel boljšo prepoznavnost dejavnosti svojega urada, je ENVP tudi v tem letu uporabljal naslednja informacijska in komunikacijska orodja:

- **spletno mesto:** nova različica je bila pripravljena februarja 2007, pri tem je bila uporabljena tehnologija sistema za upravljanje spletnih vsebin (WCMS – web content management system), ki omogoča lažje upravljanje velikega števila dokumentov;
- **elektronsko glasilo:** ENVP je v letu 2007 izdal pet številčk glasila. Število naročnikov se je povečalo s 460 (konec leta 2006) na 635 (konec leta 2007);
- **izjave za javnost:** tiskovna služba je v letu 2007 pripravila štirinajst izjav za javnost, večina se jih je nanašala na mnenja v zvezi z novimi zakonodajnimi predlogi, ki so zelo pomembne z vidika obveščanja javnosti;
- **promocija:** ENVP je ponovno sodeloval na “dnevu varstva podatkov” in “dnevu odprtih vrat EU”; postavil je informacijske stojnice v najpomembnejših institucijah EU.

Uprava, proračun in osebje

Glede na to, da je ENVP nedavno ustanovljeni organ, se je urad v letu 2007 še naprej razvijal in pridobil dodatna sredstva v primerjavi z letom 2007. Proračunska sredstva so se povišala z nekaj več kot 4 milijonov na nekaj manj kot 5 milijonov EUR, število članov osebja pa je naraslo s 24 na 29. Upravno okolje je bilo postopoma razširjeno. Poleg tega so bila na podlagi letnih prednostnih nalog ter potreb in velikosti institucije sprejeta nova interna pravila, potrebna za njeno dobro delovanje.

Sodelovanje z Evropskim parlamentom, Svetom in Evropsko komisijo se je še izboljšalo, kar je omogočilo bistveno večjo stroškovno učinkovitost in zmanjšanje neproduktivnih upravnih bremen, s tem pa tudi preprečilo nepotrebno širjenje upravne infrastrukture.

Na področju človeških virov je treba poleg novih zaposlitev omeniti tudi pripravniške programe, v okviru katerih je institucija tudi v tem letu sprejela dva do tri pripravnike v vsakem polletju. ENVP je poleg tega sprejel interni program usposabljanja, ki temelji na posebnih dejavnostih institucije in njenih strateških ciljih.

Notranja revizijska služba je opravila prvo revizijo; iz poročila, prejetega v letu 2007, je razvidno, da je notranji nadzorni sistem ENVP dovolj zmogljiv, tj. da predstavlja zadostno zagotovilo za doseganje ciljev institucije.

Imenovana je bila uradna oseba za varstvo podatkov (DPO – Data Protection Officer), katere naloga je zagotoviti uporabo določb uredbe znotraj posameznih institucij. V letu 2007 je bil pripravljen pregled dejavnosti, ki vključujejo obdelavo podatkov.

ENVP se je začel ukvarjati z izvedbo novega sistema za upravljanje elektronske pošte, pri tem mu pomagajo službe Evropskega parlamenta.

Evropski Nadzornik za varstvo podatkov

Letno poročilo 2007 – Povzetek

Luxembourg: Urad za uradne publikacije Evropskih skupnosti

2008 – 17 str. – 21 x 29,7 cm

ISBN 978-92-95030-73-2

Kako do publikacij EU?

Publikacije Urada za publikacije, namenjene prodaji, so na voljo na strani EU Bookshop <http://bookshop.europa.eu/>, kjer jih lahko naročite pri izbrani prodajni enoti.

Seznam prodajnih enot po vsem svetu lahko zahtevate tudi po faksu (352) 29 29-42758.

EVROPSKI NADZORNIK ZA
VARSTVO PODATKOV

*Evropski nadzornik za
varstvo podatkov*

www.edps.europa.eu

Urad za publikacije
Publications.europa.eu